

บทที่ 3

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการพัฒนาการปลูกพืช เกษตรอินทรีย์ของกลุ่มชะอมพืชผักไร้สาร บ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ดังนั้นในการวิจัยระยะที่ 1 จึงจำเป็นต้องศึกษาโดยแบ่งการศึกษาสภาพปัจจุบันของการทำเกษตรอินทรีย์ ของกลุ่มชะอมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแสวงหาแนวทางพัฒนาในการวิจัยระยะที่ 2 ต่อไป

ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ ของกลุ่มชะอมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ในระยะที่หนึ่งนี้นำเสนอเป็น 4 ตอน คือ

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สภาพปัจจุบันของการทำเกษตรอินทรีย์ ของกลุ่มชะอมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
5. ปัญหาและความต้องการการพัฒนาการทำเกษตรอินทรีย์ ของกลุ่มชะอมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

คำถามการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 นี้มุ่งแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามการวิจัยที่สำคัญ 2 ประเด็น คือ

1. สภาพปัจจุบันของการทำเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มชะอมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรีเป็นอย่างไร
2. ปัญหาและความต้องการการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มชะอมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรีมีอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการทำเกษตรอินทรีย์ ของกลุ่มชะอมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ของกลุ่ม
ชมพืชมักไร่สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มชมพืชมักไร่สารบ้านวัด
กำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี โดยมีรายละเอียดและขั้นตอน
การดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กรอบการวิจัย

ในการวิจัยการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มชมพืชมักไร่สารบ้านวัด
กำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรีครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้กรอบที่
เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ของกรมวิชาการเกษตร ละอองศรี
ศิริเกษร (2549, หน้า 174 – 179) จำนวน 5 ประเด็น ประกอบด้วย

- 1.1 การเลือกพื้นที่ผลิตเกษตรอินทรีย์
- 1.2 การจัดการฟาร์มเกษตรอินทรีย์
- 1.3 การปรับปรุงบำรุงดิน
- 1.4 การจัดการศัตรูพืช
- 1.5 การเก็บรักษาและการขนส่ง

2. ประชากร

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญ คือ สมาชิกกลุ่มชมพืชมักไร่สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2
ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี จำนวน 8 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

2.2.1 ผู้นำท้องถิ่น

- 1) นายกองค์การบริหารตำบลตะลุง จำนวน 1 คน
- 2) กำนันตำบลตะลุง จำนวน 1 คน
- 3) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 จำนวน 1 คน

2.2.2 ตัวแทนผู้จำหน่ายผักเกษตรอินทรีย์ จำนวน 1 คน

2.2.3 ผู้บริโภคผักเกษตรอินทรีย์ จำนวน 2 คน

2.2.4 นักวิชาการด้านการเกษตร

- 1) เจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัดลพบุรี จำนวน 1 คน
- 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเกษตรอินทรีย์ จำนวน 2 คน

3. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ใช้แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

3.2 ใช้แบบสัมภาษณ์เจาะลึกรายบุคคล (individual depth interview)

4. วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ มี 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ แบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ และแบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์

4.1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check – list – question) และเติมตัวเลข เป็นคำถามที่มีคำตอบหลายข้อ เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ ชนิดเลือกคำถามที่มีข้อความที่ถูกต้องตอบว่า ใช่ และคำถามที่มีข้อความผิดตอบว่า ไม่ใช่ ทั้งหมด 31 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก ให้ 1 คะแนน

ตอบผิด ให้ 0 คะแนน

รูปแบบคำถามสามารถแจกแจงได้ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการเลือกพื้นที่ผลิตเกษตรอินทรีย์ จำนวน 6 ข้อ ตอบว่าใช่ถูกคือ ข้อ 1.2 ,1.3, ตอบว่าไม่ใช่ถูก คือ ข้อ 1.1,1.4,1.5,1.6

2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการฟาร์มเกษตรอินทรีย์ จำนวน 6 ข้อ ตอบว่าใช่ถูกคือ ข้อ 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.6 ตอบว่าไม่ใช่ถูก คือ ข้อ 2.5

3. ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน 5 ข้อ ตอบว่าใช่ถูกคือ ข้อ 3.3, 3.5 ตอบว่าไม่ใช่ถูก คือ ข้อ 3.1, 3.2, 3.4

4. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศัตรูพืช จำนวน 10 ข้อ ตอบว่าใช่ถูกคือ ข้อ 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10 ตอบว่าไม่ใช่ถูก คือ ข้อ 4.5

5. ความรู้เกี่ยวกับการเก็บรักษาและการขนส่ง จำนวน 4 ข้อ ตอบว่าใช่ถูกคือ ข้อ 5.2, 5.3, 5.4 ตอบว่าไม่ใช่ถูก คือ ข้อ 5.1

แบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ มีจำนวน 31 ข้อ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) มี 2 คำตอบให้เลือก คือปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติ

แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ มีจำนวน 27 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งที่เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

5.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยการนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่ได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบการวิจัย จำนวน 2 ท่าน รวมเป็น 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงทางโครงสร้าง และเนื้อหาแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง คำถามรายข้อกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด โดยแต่ละข้อคำถามได้ค่า IOC (index of item-objective congruence) มากกว่า 0.50 ทุกข้อ

6. วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

6.1 ประสานงานขอความร่วมมือกับทางกลุ่มชมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี โดยแจ้งวันเวลาที่เข้าไปเก็บข้อมูลให้ทางกลุ่มทราบ

6.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยและผู้ช่วย

6.3 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

7. วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยร้อยละ ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการตีความ (interpretation) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

สภาพปัจจุบันของการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มชะอมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง
หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

1. ข้อมูลทั่วไปของประชากร

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้มีส่วนสำคัญ

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้มีส่วนสำคัญ

ลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	3	37.50
1.2 หญิง	5	62.50
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 30 ปี	2	25.00
2.2 30 – 40 ปี	3	37.50
2.3 41 – 50 ปี	1	12.50
2.4 51 – 60 ปี	2	25.00
3. สถานภาพทางสังคม		
3.1 ผู้นำชุมชน	2	25.00
3.2 ข้าราชการ	1	12.50
3.3 ประชาชนทั่วไป	5	62.50
4. วุฒิการศึกษา		
4.1 ประถมศึกษา / เทียบเท่า	4	50.00
4.2 มัธยมศึกษาตอนต้น / เทียบเท่า	2	25.00
4.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / เทียบเท่า	2	25.00

จากตาราง 3 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของประชากรผู้มีส่วนสำคัญ คือ สมาชิกกลุ่มชะอมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี จำนวน 8 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีอายุมากกว่า 30 ปี สถานภาพทางสังคมเป็นประชาชนทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ การศึกษาอยู่ในระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย

1.2 ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

ตาราง 4 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกร

รายการ	ตอบถูก (ร้อยละ)
1. การคัดเลือกพื้นที่ผลิตเกษตรอินทรีย์	
1.1 พื้นที่เพาะปลูกไม่จำเป็นต้องอยู่ห่างจากโรงงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีถึง 3 กิโลเมตร	75.00
1.2 พื้นที่เพาะปลูกต้องอยู่ห่างแปลงปลูกที่ใช้สารเคมี อย่างน้อย 3 กิโลเมตร	50.00
1.3 พื้นที่เพาะปลูกต้องมีแหล่งน้ำสะอาดไม่มีสารพิษเจือปนเพื่อนำมาใช้ในการทำเกษตร	87.50
1.4 ไม่มีความจำเป็นต้องศึกษาประวัติก่อนว่าเคยปลูกพืชชนิดใดในการทำเกษตรอินทรีย์	100.00
1.5 ไม่ต้องศึกษาประวัติพื้นที่ก่อนว่าเคยใช้ปุ๋ยเคมีหรือไม่เพราะเป็นการยุ่งยากในการทำเกษตรอินทรีย์	100.00
1.6 ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงชนิดของพืชที่จะนำมาปลูกว่าเหมาะสมกับดินหรือไม่	100.00
2. การจัดการฟาร์มเกษตรอินทรีย์	
2.1 ในการทำเกษตรอินทรีย์ควรป้องกันสารพิษที่มาจากทางน้ำโดยการขุดคูน้ำรอบแปลง	100.00
2.2 ในการทำเกษตรอินทรีย์ควรป้องกันสารพิษจากภายนอกทางอากาศโดยการปลูกพืชใบหนา เช่น กล้าย มะพร้าว ขี้เหล็ก เป็นต้น บนคันน้ำรอบแปลง	87.00
2.3 ในการทำเกษตรอินทรีย์ควรป้องกันสารพิษจากภายในด้วยการจัดระบบระบายน้ำโดยการขุดส่งน้ำรอบแปลง	87.50
2.4 ในการทำเกษตรอินทรีย์ควรป้องกันสารพิษจากภายในด้วยการเก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ โดยการคัดแยกอุปกรณ์ตามชนิดที่ใช้งาน	100.00
2.5 ในการทำเกษตรอินทรีย์ไม่ต้องเลือกฤดูเพาะปลูกว่าเหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด	100.00
2.6 ใช้พันธุ์พืชที่ต้านทานต่อโรค-แมลง ก่อนการเพาะปลูก	100.00
3. การปรับปรุงบำรุงดิน	
3.1 ในการทำเกษตรอินทรีย์ไม่ควรเลือกพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ของดินเพราะมีสารอาหารมากเกินไปจะทำให้พืชตาย	75.00

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	ตอบถูก (ร้อยละ)
3.2 ในการทำเกษตรอินทรีย์ควรไถพรวนดินผิวดินเพราะไม่ใช้การปรับปรุงบำรุงดิน	62.50
3.3 ในการทำเกษตรอินทรีย์ปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ	100.00
3.4 ในการทำเกษตรอินทรีย์ไม่ควรใส่ปุ๋ยคอกเพื่อช่วยปรับโครงสร้างดินและให้ธาตุอาหารพืช	62.50
3.5 ใส่ปุ๋ยหมักเพื่อช่วยปรับโครงสร้างดินและให้ธาตุอาหารพืช	100.00
4. การจัดการศัตรูพืช	
4.1 ในการทำเกษตรอินทรีย์ควรคัดเลือกพันธุ์พืชที่เจริญเติบโตเร็วและแข็งแรงด้านทานโรคพืช	100.00
4.2 ในการทำเกษตรอินทรีย์คลุกเมล็ดพันธุ์พืชด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันศัตรูพืช	100.00
4.3 ในการทำเกษตรอินทรีย์ต้องไถดินตากแดดอย่างน้อย 1-2 สัปดาห์ก่อนการเพาะปลูก	100.00
4.4 ในการทำเกษตรอินทรีย์ใช้พลาสติกทึบแสงที่ไม่ย่อยสลายคลุมแปลงป้องกันวัชพืช	12.50
4.5 ในการทำเกษตรอินทรีย์ไม่ควรใช้ปูนขาวปรับความเป็นกรดเป็นด่างของดิน	87.50
4.6 ในการทำเกษตรอินทรีย์ต้องควบคุมโรคพืชด้วยการโรยเชื้อรารอบโคนต้น	100.00
4.7 ในการทำเกษตรอินทรีย์เก็บเผาทำลายชิ้นส่วนของพืชที่เป็นโรค	100.00
4.8 ในการทำเกษตรอินทรีย์ต้องควบคุมแมลง และฝังกลบวัชพืชที่มาทำลายพืชที่ปลูกด้วยวิธีกายภาพ เช่น ตาก อบ บด เป็นต้น	87.50
4.9 ในการทำเกษตรอินทรีย์ต้องปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดิน	100.00
4.10 ในการทำเกษตรอินทรีย์ใช้สารสกัดจากพืชป้องกันศัตรูพืช เช่น สะเดา เป็นต้น	100.00
5. การเก็บรักษาและการขนส่งผลิตผลและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์	100.00
5.1 ในการเก็บผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์จากพืชเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่เกษตรอินทรีย์ไม่ต้องเก็บแยกกัน	100.00
5.2 ในการเก็บผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ต้องไม่ให้สัมผัสและปนเปื้อนวัสดุสังเคราะห์ต้องห้าม	100.00
5.3 ในการเก็บผลิตผลจากเกษตรอินทรีย์ต้องรักษาความสะอาดอย่างเคร่งครัด	100.00
5.4 ในการบรรจุหีบห่อจากผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จะต้องใช้วัสดุที่มีความปลอดภัยต่อการ ปนเปื้อนสารเคมี	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ส่วนมากแล้วเกษตรกรจะตอบถูกมากกว่าร้อยละ 80 มีเพียงข้อ 1.1) พื้นที่เพาะปลูกไม่จำเป็นต้องอยู่ห่างจากโรงงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีถึง 3 กิโลเมตร 1.2) พื้นที่เพาะปลูกอยู่ห่างแปลงปลูกที่ใช้สารเคมี อย่างน้อย 3 กิโลเมตร 3.1) ในการทำเกษตรอินทรีย์ไม่ควรเลือกพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ของดินเพราะมีสารอาหารมากเกินไป จะทำให้พืชตาย 3.2) ในการทำเกษตรอินทรีย์ควรไถพรวนดินผิวดินเพราะไม่ใช่การปรับปรุงบำรุงดิน 3.4) ในการทำเกษตรอินทรีย์ไม่ควรใส่ปุ๋ยคอกเพื่อช่วยปรับโครงสร้างดินและให้ธาตุอาหารพืช และ 4.4) ในการทำเกษตรอินทรีย์ใช้พลาสติกทึบแสงที่ไม่ย่อยสลายคลุมแปลงป้องกันวัชพืช เท่านั้น ที่เกษตรกรตอบแบบทดสอบได้คะแนนน้อยกว่า ร้อยละ 80

1.3 แบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

ตาราง 5 การปฏิบัติเกี่ยวกับการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกร

รายการ	ปฏิบัติ (ร้อยละ)
1. การคัดเลือกพื้นที่ผลิตเกษตรอินทรีย์	
1.1 การเลือกพื้นที่ทำแปลงเกษตรอินทรีย์ของข้าพเจ้าอยู่ห่างจากโรงงานอุตสาหกรรมเคมีไม่น้อยกว่า 3 กิโลเมตร	100.00
1.2 พื้นที่เพาะปลูกของข้าพเจ้าอยู่ห่างแปลงปลูกพืชที่ใช้สารเคมี น้อยกว่า 3 กิโลเมตร	100.00
1.3 การเลือกพื้นที่เพาะปลูกเกษตรอินทรีย์ของข้าพเจ้ามีแหล่งน้ำสะอาดไม่มีสารพิษเจือปน	100.00
1.4 ก่อนทำเกษตรอินทรีย์ข้าพเจ้าได้ศึกษาประวัติพื้นที่ก่อนว่าเคยปลูกพืชชนิดใด	100.00
1.5 ก่อนทำเกษตรอินทรีย์ข้าพเจ้าได้ศึกษาประวัติพื้นที่ก่อนว่าเคยใช้ปุ๋ยเคมีหรือไม่	100.00
1.6 ข้าพเจ้าคัดเลือกชนิดของพืชที่ปลูกว่าเหมาะสมกับดิน	100.00
2. การจัดการฟาร์มเกษตรอินทรีย์	
2.1 ข้าพเจ้ามีการป้องกันสารพิษที่มาจากภายนอกทางน้ำโดยการขุดคูรอบแปลง	25.00
2.2 ข้าพเจ้ามีการป้องกันสารพิษจากภายนอกทางอากาศโดยการปลูกพืชใบหนา เช่น กล้วย มะพร้าว ชีเหล็ก เป็นต้น บนคันน้ำรอบแปลง	12.50
2.3 ข้าพเจ้ามีการป้องกันภายในด้วยการจัดระบบระบายน้ำโดยการขุดคูคลองรอบแปลง	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	ปฏิบัติ (ร้อยละ)
2.4 ข้าพเจ้ามีการป้องกันภายในด้วยการเก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์คัดแยก อุปกรณ์ตามชนิดที่ใช้งาน	100.00
2.5 ข้าพเจ้ามีการเลือกชนิดของพืชเพื่อเพาะปลูกให้เหมาะสมกับฤดูกาล	100.00
2.6 ข้าพเจ้าคัดเลือกพันธุ์พืชที่ต้านทานต่อโรค-แมลง	100.00
3. การปรับปรุงบำรุงดิน	
3.1 ข้าพเจ้ามีการเลือกพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ของดินเพื่อทำการเพาะปลูก	75.00
3.2 ข้าพเจ้ามีการปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับการเพาะปลูก	100.00
3.3 ข้าพเจ้ามีการบำรุงดินด้วยการปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบเพื่อเพิ่มการ บำรุงดิน	37.50
3.4 ข้าพเจ้ามีการใส่ปุ๋ยคอกเพื่อช่วยปรับโครงสร้างดินและให้ธาตุอาหารพืช	100.00
3.5 ข้าพเจ้ามีการใส่ปุ๋ยหมักเพื่อช่วยปรับโครงสร้างดินและให้ธาตุอาหารพืช	100.00
4. การจัดการศัตรูพืช	
4.1 ข้าพเจ้าเลือกใช้สายพันธุ์พืชที่เจริญเติบโตเร็วและแข็งแรงต้านทานโรคพืช	100.00
4.2 ข้าพเจ้าปลูกเมล็ดพันธุ์พืชด้วยจุลินทรีย์ต่อต้านศัตรูพืช	100.00
4.3 ข้าพเจ้าไถดินตากแดดอย่างน้อย 1-2 สัปดาห์ก่อนทำการเพาะปลูก	100.00
4.4 ข้าพเจ้าใช้พลาสติกทึบแสงที่ไม่ย่อยสลายคลุมแปลงกำจัดวัชพืช	25.00
4.5 ข้าพเจ้าใช้ปูนขาวปรับความเป็นกรดเป็นด่างของดิน	100.00
4.6 ข้าพเจ้ามีการควบคุมโรคพืชด้วยการโรยเชื้อรารอบโคนต้น	100.00
4.7 ข้าพเจ้ามีการเก็บเผาทำลายชิ้นส่วนของพืชที่เป็นโรค	37.50
4.8 ข้าพเจ้าควบคุมแมลงและฝังบูลบวัชพืชที่มาทำลายพืชที่ปลูกด้วยวิธีทาง กายภาพ เช่น ดาก อบ บด เป็นต้น	87.50
4.9 ข้าพเจ้าปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดิน	27.50
4.10 ข้าพเจ้าใช้สารสกัดจากพืช เช่น สะเดา เป็นต้น	100.00
5. การเก็บรักษาและการขนส่งผลิตผลและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์	
5.1 ข้าพเจ้าคัดแยกผลิตผลจากเกษตรอินทรีย์แยกต่างหากจากผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่ เกษตรอินทรีย์อย่างชัดเจน	100.00
5.2 ข้าพเจ้าป้องกันผลิตผลจากเกษตรอินทรีย์ไม่ให้สัมผัสและปนเปื้อนวัสดุ สังเคราะห์ต้องห้าม	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	ปฏิบัติ (ร้อยละ)
5.3 ข้าพเจ้าเก็บรักษาและขนส่งผลผลิตจากเกษตรอินทรีย์ด้วยการรักษาความสะอาดอย่างเคร่งครัด	100.00
5.4 ข้าพเจ้าเลือกใช้วัสดุที่มีความปลอดภัยและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมในการบรรจุหีบห่อ	12.50

จากตาราง 5 พบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ พบว่า มีบางประเด็นที่เกษตรกรไม่ปฏิบัติตามหลักการทำเกษตรอินทรีย์และคิดเป็นร้อยละได้ต่ำกว่า ร้อยละ 80 คือ ข้อ 1.2) พื้นที่เพราะปลูกต้องอยู่ห่างแปลงปลูกที่ใช้สารเคมี อย่างน้อย 3 กิโลเมตร 2.1) ในการทำเกษตรอินทรีย์ควรป้องกันสารพิษที่มาจากทางน้ำโดยการขุดคูน้ำรอบแปลง 2.2) ในการทำเกษตรอินทรีย์ควรป้องกันสารพิษจากภายนอกทางอากาศโดยการปลูกพืชใบหนา เช่น กัลยัมมะพร้าว ขี้เหล็ก เป็นต้น บนคันน้ำรอบแปลง 2.3) ในการทำเกษตรอินทรีย์ควรป้องกันสารพิษจากภายในด้วยการจัดระบบระบายน้ำโดยการขุดร่องน้ำรอบแปลง 3.1) ในการทำเกษตรอินทรีย์ไม่ควรเลือกพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ของดินเพราะมีสารอาหารมากเกินไป จะทำให้พืชตาย 3.3) ในการทำเกษตรอินทรีย์ปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ 4.4) ในการทำเกษตรอินทรีย์ใช้พลาสติกที่บแสงไม่ย่อยสลายคลุมแปลงป้องกันวัชพืช 4.7) ในการทำเกษตรอินทรีย์เก็บเผาทำลายชิ้นส่วนของพืชที่เป็นโรค และข้อ 5.4) ในการบรรจุหีบห่อจากผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จะต้องใช้วัสดุที่มีความปลอดภัยต่อการปนเปื้อนสารเคมี

1.4 ทักษะคติของกลุ่มเกษตรกรเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

ตาราง 6 ทักษะคติของกลุ่มเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์

รายการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)				
	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. การคัดเลือกพื้นที่ผลิตเกษตรอินทรีย์					
1.1 คิดว่าพื้นที่เพาะปลูกควรอยู่ห่างจาก โรงงานอุตสาหกรรมเคมีไม่น้อยกว่า 3 กิโลเมตร	100.00	00.00	00.00	00.00	00.00
1.2 คิดว่าพื้นที่เพาะปลูกไม่จำเป็นต้องอยู่ ห่างจากแปลงปลูกพืชที่ใช้สารเคมี	25.00	12.50	62.50	00.00	00.00
1.3 คิดว่าเลือกพื้นที่เพาะปลูกควรมีแหล่ง น้ำสะอาดไม่มีสารพิษเคมีเจือปนไว้ใช้ ภายในแปลงเกษตรอินทรีย์	100.00	00.00	00.00	00.00	00.00
1.4 คิดว่าการศึกษาประวัติพื้นที่ก่อนว่าเคย ปลูกพืชชนิดใด เป็นความไม่จำเป็น เพราะเสียเวลา	25.00	25.00	25.00	25.00	00.00
1.5 คิดว่ามีความจำเป็นที่ต้องศึกษาประวัติ พื้นที่ก่อนว่าเคยใช้สารเคมี	75.00	12.50	12.50	00.00	00.00
1.6 คิดว่าควรเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสมต่อ การเจริญเติบโต กับดินที่เตรียมไว้ ภายในแปลงเพาะปลูกพืช	87.50	12.50	00.00	00.00	00.00
2. การจัดการฟาร์มเกษตรอินทรีย์					
2.1 คิดว่าพื้นที่การป้องกันสารพิษจาก ภายนอกทางน้ำควรจะใช้วิธีขุดล่องน้ำ รอบแปลงเกษตร	25.00	75.00	00.00	00.00	00.00

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
2.2 คิดว่าการป้องกันสารพิษจากภายนอกทางอากาศควรจะ ปลุกพืชใบหนา เช่น กล้วย มะพร้าว ชีเหล็ก เป็นต้น บนคันน้ำรอบแปลง	88.00	00.00	12.00	00.00	00.00
2.3 มั่นใจว่าการเลือกฤดูเพาะปลูกให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิดจะทำให้ได้ผลผลิตมากขึ้น	62.50	37.50	00.00	00.00	00.00
2.4 มั่นใจว่าการใช้พันธุ์พืชที่ต้านทานต่อโรค-แมลงจะช่วยเพิ่มผลผลิต	87.50	12.50	00.00	00.00	00.00
3. การปรับปรุงบำรุงดิน					
3.1 มีความรู้สึว่าการหาพื้นที่ที่ความอุดมสมบูรณ์ของดินดีอยู่แล้วเป็นการยุ่งยากไม่จำเป็น	00.00	00.00	37.50	62.50	00.00
3.2 มีความรู้สึว่าการไถตากดินเป็นความเหมาะสมกับการเพาะปลูกพืช	87.50	12.50	00.00	00.00	00.00
3.3 มีความมั่นใจว่าการปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบเป็นการบำรุงดิน	87.50	12.50	00.00	00.00	00.00
3.4 มีความรู้สึว่าการใส่ปุ๋ยคอกเพื่อช่วยปรับโครงสร้างดิน และให้ธาตุอาหารพืชเป็นสิ่งจำเป็น	00.00	00.00	00.00	00.00	100.00
3.5 คิดว่าการใส่ปุ๋ยหมักเพื่อช่วยปรับโครงสร้างดินและให้ธาตุอาหารพืชเป็นสิ่งจำเป็น	37.50	50.00	00.00	00.00	12.50

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
4. การกำจัดศัตรูพืช					
4.1 คิดว่าการใช้สายพันธุ์พืชที่เจริญเติบโตเร็วและแข็งแรง ต้านทานโรคพืชเป็นสิ่งจำเป็น	100.00	00.00	00.00	00.00	00.00
4.2 คิดว่าคลุกเมล็ดพันธุ์พืชด้วยจุลินทรีย์ต่อต้านศัตรูพืชเป็นสิ่งจำเป็น	87.50	12.50	00.00	00.00	00.00
4.3 คิดว่าการไถดินตากแดดอย่างน้อย 1-2 สัปดาห์ก่อนทำการเพาะปลูกไม่เกี่ยวข้องกับการกำจัดศัตรูพืช	00.00	12.00	12.00	50.00	26.00
4.4 เชื่อว่าการใช้พลาสติกทึบแสงคลุมแปลงเป็นวิธีการป้องกันวัชพืช	87.50	00.00	12.50	00.00	00.00
4.5 คิดว่าการใช้ปุ๋ยขาวปรับความเป็นกรดเป็นด่างของดินเป็นสิ่งจำเป็น	25.00	75.00	00.00	00.00	00.00
4.6 คิดว่าการควบคุมโรคพืชด้วยการโรยเชื้อรารอบโคนต้นเป็นการยุ่งยาก	00.00	00.00	12.00	62.00	26.00
4.7 คิดว่าการปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดินเป็นการเพิ่มวัชพืช	00.00	00.00	00.00	50.00	50.00
4.8 มั่นใจว่าการใช้สารสกัดจากพืช เช่น สะเดา เป็นต้น ช่วยป้องกันแมลง	87.50	12.50	00.00	00.00	00.00
5. การเก็บรักษาและการขนส่งผลิตผลและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์					
5.1 คิดว่าผลิตผลจากเกษตรอินทรีย์ไม่จำเป็นต้องแยกออกจากผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่เกษตรอินทรีย์อย่างชัดเจน	00.00	00.00	00.00	12.50	87.50

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)				
	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
5.2 คิดว่าไม่จำเป็นต้องป้องกันผลผลิตจาก เกษตรอินทรีย์ไม่ให้สัมผัสและปนเปื้อน วัสดุสังเคราะห์เคมีต้องห้าม	25.00	00.00	00.00	12.50	62.50
5.3 คิดว่าการรักษาความสะอาดอย่าง เคร่งครัดไม่ให้ปนเปื้อน วัสดุเคมี สังเคราะห์เป็นสิ่งจำเป็น	62.50	37.50	00.00	00.00	00.00
5.4 คิดว่าการบรรจุหีบห่อจะต้องใช้วัสดุที่มี ความปลอดภัยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	75.00	25.00	00.00	00.00	00.00

จากตาราง 6 พบว่าทัศนคติการทำเกษตรอินทรีย์พบว่า มีทัศนคติที่ถูกต้อง เพราะสามารถตอบแบบสอบถามได้ถูกต้องตามหลักทำเกษตรอินทรีย์และมีบางข้อที่มีทัศนคติไม่ถูกต้อง คือ ข้อ 1.2, 1.4, 3.5, 4.3, 5.2 ข้อ1.2 ข้าพเจ้าคิดว่าพื้นที่เพาะปลูกไม่จำเป็นต้องอยู่ห่างจากแปลงปลูกพืชที่ใช้สารเคมี เห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ 25.50 และ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 12.50 ข้อ 1.4 ข้าพเจ้าคิดว่าการศึกษาประวัติพื้นที่ก่อนว่าเคยปลูกพืชชนิดใดเป็นความไม่จำเป็นเพราะเสียเวลาเห็นด้วยน้อยร้อยละ 25.00 ข้อ 3.5 ข้าพเจ้าคิดว่าการใส่ปุ๋ยหมักเพื่อช่วยปรับโครงสร้างดินและให้ธาตุอาหารพืชเป็นสิ่งจำเป็น เห็นด้วยน้อยที่สุดร้อยละ 12.50 ข้อ 4.3 ข้าพเจ้าคิดว่าการไถดินตากแดดอย่างน้อย 1-2 สัปดาห์ก่อนทำการเพาะปลูกไม่เกี่ยวข้องกับกำจัดการศัตรูพืชเห็นด้วยน้อยร้อยละ 50.00 และ เห็นด้วยน้อยที่สุดร้อยละ 12.00 ข้อ 5.2 ข้าพเจ้าคิดว่าไม่จำเป็นต้องป้องกันผลผลิตจากเกษตรอินทรีย์ไม่ให้สัมผัสและปนเปื้อนวัสดุสังเคราะห์เคมีต้องห้าม เห็นด้วยน้อยร้อยละ 12.50 และ เห็นด้วยน้อยที่สุดร้อยละ 62.50

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสภาพ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์การทำเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มชมพืชผักไร้สารบ้านวัดท่าแพ หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรีใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเลือกพื้นที่ผลิตเกษตรอินทรีย์ ด้านการจัดการฟาร์มเกษตรอินทรีย์ ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน ด้านการกำจัดศัตรูพืช ด้านการเก็บรักษาและการขนส่งผลิตผลและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

ตาราง 7 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ ของกลุ่มชมพืชผักไร้สารบ้านวัดท่าแพ หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี

สภาพปัจจุบัน	ประเด็นปัญหา	ความต้องการพัฒนา
สภาพปัจจุบันการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ ด้านความรู้ส่วนมากแล้วเกษตรกรตอบถูกมากกว่าร้อยละ 80 ข้อที่เกษตรกรตอบแบบทดสอบได้คะแนนน้อยกว่า ร้อยละ 80 คือ - การคัดเลือกพื้นที่ผลิตเกษตรอินทรีย์ - พื้นที่เพาะปลูกไม่จำเป็นต้องอยู่ห่างจากโรงงานที่เกี่ยวข้องการใช้สารเคมีถึง 3 กิโลเมตร - พื้นที่เพาะปลูกต้องอยู่ห่างแปลงปลูกที่ใช้สารเคมี อย่างน้อย 3 กิโลเมตร - การจัดการฟาร์มเกษตรอินทรีย์(ตอบถูกมากกว่าร้อยละ 80)	ประเด็นปัญหาการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ ด้านความรู้ มีประเด็นที่เกษตรกรตอบแบบทดสอบได้คะแนนน้อยกว่า ร้อยละ 80 คือ - พื้นที่เพาะปลูกควรอยู่ห่างจากโรงงานอุตสาหกรรมเคมีไม่น้อยกว่า 3 กิโลเมตร - พื้นที่เพาะปลูกไม่จำเป็นต้องอยู่ห่างจากแปลงปลูกพืชที่ใช้สารเคมี - มีความรู้สึว่าการหาพื้นที่ที่ความอุดมสมบูรณ์ของดินดีอยู่แล้วยุ่งยากเป็นการไม่จำเป็น - มีความรู้สึว่าการไถกลบตากดินเป็นความเหมาะสมกับการเพาะปลูก	ความต้องการการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ 1. ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรส่วนใหญ่ ยังไม่รู้ว่าการปลูกพืชผักปลอดสารพิษ ที่เรียกว่าเกษตรอินทรีย์นั้นทำอย่างไร เพราะเกษตรกรตอบแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ได้คะแนนน้อยกว่า ร้อยละ 80 คือ ข้อ พื้นที่เพาะปลูกควรอยู่ห่างจากโรงงานอุตสาหกรรมเคมีไม่น้อยกว่า 3 กิโลเมตร

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน	ประเด็นปัญหา	ความต้องการพัฒนา
3. การปรับปรุงบำรุงดิน	3.2) มีความรู้สึว่าการใส่ปุ๋ย คอกเพื่อช่วยปรับ โครงสร้างดินและให้ธาตุ อาหารพืชเป็นสิ่งจำเป็น	1.2) พื้นที่เพาะปลูก ไม่จำเป็นต้องอยู่ ห่างจากแปลง ปลูกพืชที่ใช้ สารเคมี
3.1 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ไม่ควรเลือกพื้นที่ที่อุดม สมบูรณ์ของดินเพราะมี สารอาหารมากเกินไป จะทำให้พืชตาย	4.) เชื่อว่าการใช้พลาสติกทึบ แสงคลุมแปลงเป็นวิธีการ ป้องกันวัชพืช มีเนื้อหา ดังนี้	1.3) มีความรู้สึกว่า การพื้นที่ที่ความ อุดมสมบูรณ์ของ ดินดีอยู่แล้วเป็น การยากไม่จำเป็น
3.2 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ควรไถพรวนดินผิวดาด เพราะไม่ใช้การ ปรับปรุงบำรุงดิน	1. การคัดเลือกพื้นที่ผลิต เกษตรอินทรีย์	3.2) มีความรู้สึกว่า การไถกลบดิน เป็นความ เหมาะสมกับการ เพาะปลูกพืช
3.3 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ไม่ควรใส่ปุ๋ยคอกเพื่อ ช่วยปรับโครงสร้างดิน และให้ธาตุอาหารพืช	1.1 พื้นที่เพาะปลูกไม่ จำเป็นต้องอยู่ห่างจาก โรงงานที่เกี่ยวข้องกับการ ใช้สารเคมีถึง 3 กิโลเมตร	3.4) มีความรู้สึกว่า การใส่ปุ๋ยคอก เพื่อช่วยปรับ โครงสร้างดินและ ให้ธาตุอาหารพืช เป็นสิ่งจำเป็น
4. การจัดการศัตรูพืช	1.2 พื้นที่เพาะปลูกต้องอยู่ ห่างแปลงปลูกที่ใช้ สารเคมี อย่างน้อย 3 กิโลเมตร	4.4) เชื่อว่าการใช้ พลาสติกทึบแสง คลุมแปลงเป็น วิธีการป้องกัน วัชพืช ต้องให้ ความรู้ด้วย วิธีการจัดการ อบรม และดูงาน
4.1 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ใช้พลาสติกทึบแสงที่ไม่ ย่อยสลายคลุมแปลง ป้องกันวัชพืช	2. การจัดการฟาร์มเกษตร อินทรีย์ (ไม่เป็นปัญหา)	
5. การเก็บรักษาและการขนส่ง ผลิตผลและผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์ (ตอบถูก มากกว่าร้อยละ 80)	3. การปรับปรุงบำรุงดิน 3.1 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ไม่ควรเลือกพื้นที่ที่อุดม สมบูรณ์ของดินเพราะมี สารอาหารมากเกินไป จะทำให้พืชตาย	

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน	ประเด็นปัญหา	ความต้องการพัฒนา
	3.2 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ควรไถพรวนดินผิวดิน เพราะไม่ใช้การ ปรับปรุงบำรุงดิน	
	3.3 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ไม่ควรใส่ปุ๋ยคอกเพื่อ ช่วยปรับโครงสร้างดิน และให้ธาตุอาหารพืช	
	4. การจัดการศัตรูพืช	
	4.4 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ใช้พลาสติกทึบแสงที่ไม่ ย่อยสลายคลุมแปลง ป้องกันวัชพืช	
	5. การเก็บรักษาและการขนส่ง ผลิตผลและผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์ (ไม่เป็น ปัญหา)	
การปฏิบัติตามหลักการทำ เกษตรอินทรีย์	การปฏิบัติตามหลักการทำ เกษตรอินทรีย์	การปฏิบัติตามหลักการทำ เกษตรอินทรีย์
ประเด็นที่เกษตรกรไม่ ปฏิบัติตามหลักการทำเกษตร อินทรีย์และคิดเป็นร้อยละได้ต่ำ กว่า ร้อยละ 80 คือ ข้อ	ประเด็นที่เกษตรกรไม่ ปฏิบัติตามหลักการทำเกษตร อินทรีย์และคิดเป็นร้อยละได้ต่ำ กว่า ร้อยละ 80 คือ ข้อ	ประเด็นที่เกษตรกร ไม่ปฏิบัติตามหลักการทำ เกษตรอินทรีย์และคิดเป็น ร้อยละได้ต่ำกว่า ร้อยละ 80 คือ ข้อ
1. พื้นที่เพราะปลูกไม่ จำเป็นต้องอยู่ห่างจาก แปลงปลูกพืชที่ใช้สารเคมี	1. พื้นที่เพราะปลูกไม่ จำเป็นต้องอยู่ห่างจาก แปลงปลูกพืชที่ใช้สารเคมี	1. พื้นที่เพราะปลูกไม่ จำเป็นต้องอยู่ห่าง จากแปลงปลูกพืชที่ ใช้สารเคมี
2. พื้นที่การป้องกันสารพิษจาก ภายนอกทางน้ำควรจะใช้ วิธีชุดล่อน้ำรอบแปลง เกษตร	2. พื้นที่การป้องกันสารพิษจาก ภายนอกทางน้ำควรจะใช้ วิธีการชุดล่อน้ำรอบแปลง เกษตร	

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน	ประเด็นปัญหา	ความต้องการพัฒนา
2.1) การป้องกันสารพิษจาก ภายนอกทางอากาศควร จะปลูกพืชใบหนา เช่น กล้วย มะพร้าว ชีเหล็ก เป็นต้น	2.1) คิดว่าการป้องกันสารพิษ จากภายนอกทางอากาศ ควรจะปลูกพืชใบหนา เช่น กล้วย มะพร้าว ชีเหล็ก เป็นต้น	2. พื้นที่การป้องกัน สารพิษจาก ภายนอกทางน้ำควร จะใช้วิธีขุดล่อน้ำ รอบแปลงเกษตร
2.2) มั่นใจว่าการเลือกฤดูกาล เพาะปลูกให้เหมาะสม กับการเจริญเติบโตของ พืชแต่ละชนิดทำให้ได้ผล ผลิตมากขึ้น	2.2) มั่นใจว่าการเลือกฤดูกาล เพาะปลูกให้เหมาะสมกับ การเจริญเติบโตของพืช แต่ละชนิดจะทำให้ได้ผล ผลิตมากขึ้น 3.1) มี	2.1) การป้องกันสารพิษ จากภายนอกทาง อากาศควรจะปลูก พืชใบหนา เช่น กล้วย มะพร้าว ชีเหล็ก เป็นต้น
3. มีความรู้สึกว่าการหาพื้นที่ที่ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ดีอยู่แล้วเป็นการยุ่งยาก ไม่จำเป็น	3. มีความรู้สึกว่าการหาพื้นที่ ที่ความอุดมสมบูรณ์ของ ดินดีอยู่แล้วเป็นการ ยุ่งยากเป็น	2.2) มั่นใจว่าการเลือก ฤดูกาลเพาะปลูกให้ เหมาะสมกับการ เจริญเติบโตของพืช แต่ละชนิดจะทำให้ ได้ผลผลิตมากขึ้น
3.1) มีความมั่นใจว่าการปลูก พืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ เป็นการบำรุงดิน	3.มีความมั่นใจว่าการปลูกพืช ตระกูลถั่วแล้วไถกลบเป็น การบำรุงดิน	3. การหาพื้นที่ที่อุดม สมบูรณ์ของดินดีอยู่ แล้วเป็นการยุ่งยาก ไม่จำเป็น
4. เชื่อว่าการใช้พลาสติกทึบ แสงคลุมแปลงเป็นวิธีการ ป้องกันวัชพืช	4. เชื่อว่าการใช้พลาสติกทึบ แสงคลุมแปลงเป็นวิธีการ ป้องกันวัชพืช	3.1) มีความมั่นใจว่าการ ปลูกพืชตระกูลถั่ว แล้วไถกลบเป็นการ บำรุงดิน
4.1) คิดว่าการปลูกพืชตระกูล ถั่วคลุมดินเป็นการเพิ่ม วัชพืช และข้อ	4.1) คิดว่าการปลูกพืชตระกูล ถั่วคลุมดินเป็นการเพิ่ม วัชพืช	4.4) เชื่อว่าการใช้ พลาสติกทึบแสง คลุมแปลงเป็น วิธีการป้องกันวัชพืช
5. คิดว่าการบรรจุหีบห่อจะต้อง ใช้วัสดุที่มีความปลอดภัย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	5.) การบรรจุหีบห่อจะต้องใช้ วัสดุที่มีความปลอดภัยไม่ ทำลายสิ่งแวดล้อม	

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน	ประเด็นปัญหา	ความต้องการพัฒนา
1. การคัดเลือกพื้นที่ผลิต เกษตรอินทรีย์ 1.1 พื้นที่เพาะปลูกต้องอยู่ ห่างแปลงปลูกที่ใช้ สารเคมี อย่างน้อย 3 กิโลเมตร	1. การคัดเลือกพื้นที่ผลิต เกษตรอินทรีย์ 1.1 พื้นที่เพาะปลูกต้องอยู่ ห่างแปลงปลูกที่ใช้ สารเคมี อย่างน้อย 3 กิโลเมตร	4.1) การปลูกพืชตระกูล ถั่วเป็นการเพิ่ม วัชพืช 5. ผลผลิตจากเกษตร อินทรีย์ไม่จำเป็นต้อง แยกออกจาก ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่ เกษตรอินทรีย์อย่าง ชัดเจน เป็นเพราะ เกษตรกรขาดการ สนับสนุนส่งเสริม จากผู้เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาการปลูกพืชเกษตร อินทรีย์ เกษตรกร ต้องการการส่งเสริมด้าน งบประมาณและวัตถุดิบ ประกอบไปด้วยรายการ ต่อไปนี้ พืชที่เหมาะสมใน การเพาะปลูกเมล็ดพันธุ์ แหล่งน้ำและบรรจุภัณฑ์
2. การจัดการฟาร์มเกษตร อินทรีย์ 2.1 ในการทำเกษตร อินทรีย์ควรป้องกัน สารพิษที่มาจากทางน้ำ โดยการขุดคูน้ำรอบ แปลง 2.2 ในการทำเกษตร อินทรีย์ควรป้องกัน สารพิษจากภายนอก ทางอากาศโดยการ ปลูกพืชใบหนา เช่น กล้วย มะพร้าว ขี้เหล็ก เป็นต้น บนคันน้ำรอบ แปลง 2.3 ในการทำเกษตร อินทรีย์ควรป้องกัน สารพิษจากภายในด้วย การจัดระบบระบายน้ำ โดยการขุดล่อน้ำรอบ แปลง	2. การจัดการฟาร์มเกษตร อินทรีย์ 2.1 ในการทำเกษตร อินทรีย์ควรป้องกัน สารพิษที่มาจากทางน้ำ โดยการขุดคูน้ำรอบ แปลง 2.2 ในการทำเกษตร อินทรีย์ควรป้องกัน สารพิษจากภายนอก ทางอากาศโดยการ ปลูกพืชใบหนา เช่น กล้วย มะพร้าว ขี้เหล็ก เป็นต้น บนคันน้ำรอบ แปลง 2.3 ในการทำเกษตร อินทรีย์ควรป้องกัน สารพิษจากภายในด้วย การจัดระบบระบายน้ำ โดยการขุดล่อน้ำรอบ แปลง	

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน	ประเด็นปัญหา	ความต้องการพัฒนา
3. การปรับปรุงบำรุงดิน	3. การปรับปรุงบำรุงดิน	
3.1 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ไม่ควรเลือกพื้นที่ที่อุดม สมบูรณ์ของดินเพราะมี สารอาหารมากเกินไป จะทำให้พืชตาย	3.1 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ไม่ควรเลือกพื้นที่ที่อุดม สมบูรณ์ของดินเพราะมี สารอาหารมากเกินไป จะ ทำให้พืชตาย	
3.2 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ปลูกพืชตระกูลถั่วแล้ว ไถกลบ	3.2 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ปลูกพืชตระกูลถั่วแล้ว ไถกลบ	
4. การจัดการศัตรูพืช	4. การจัดการศัตรูพืช	
4.4 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ใช้พลาสติกทึบแสงที่ไม่ ย่อยสลายคลุมแปลง ป้องกันวัชพืช	4.4 ในการทำเกษตรอินทรีย์ ใช้พลาสติกทึบแสงที่ไม่ ย่อยสลายคลุมแปลง ป้องกันวัชพืช	
4.7 ในการทำเกษตรอินทรีย์ เก็บเผาทำลายชิ้นส่วน ของพืชที่เป็นโรค	4.7 ในการทำเกษตรอินทรีย์ เก็บเผาทำลายชิ้นส่วน ของพืชที่เป็นโรค	
5. การเก็บรักษาและการขนส่ง ผลิตผลและผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์	5. การเก็บรักษาและการขนส่ง ผลิตผลและผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์	
5.4 การเลือกใช้วัสดุที่มี ความปลอดภัยและไม่ ทำลายสิ่งแวดล้อมใน การบรรจุหีบห่อ	5.4 การเลือกใช้วัสดุที่มี ความปลอดภัยและไม่ ทำลายสิ่งแวดล้อมใน การบรรจุหีบห่อ	

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน	ประเด็นปัญหา	ความต้องการพัฒนา
ทัศนคติของเกษตรกรต่อการทำเกษตรอินทรีย์ จากการให้เกษตรกรตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติการทำเกษตรอินทรีย์ พบว่ามีทัศนคติที่ต้องเพราะสามารถตอบแบบสอบถามได้ถูกต้องตามหลักทำเกษตรอินทรีย์และมีบางข้อที่มีทัศนคติไม่ถูกต้องคือ ข้อ	ทัศนคติของเกษตรกรต่อการทำเกษตรอินทรีย์ 1. การคัดเลือกพื้นที่ผลิตเกษตรอินทรีย์ 1.2 คิดว่าพื้นที่เพาะปลูกไม่จำเป็นต้องอยู่ห่างจากแปลงปลูกพืชที่ใช้สารเคมี เห็นด้วยมาก ที่สุตร้อยละ 25.50 และเห็นด้วยมาก ร้อยละ 12.50 1.4 คิดว่าการศึกษาประวัติพื้นที่ก่อนว่าเคยปลูกพืชชนิดใดเป็นความไม่จำเป็น เพราะเสียเวลา เห็นด้วยน้อยร้อยละ 25.00	
1.2) พื้นที่เพาะปลูกควรจะอยู่ห่างจากโรงงานอุตสาหกรรมเคมีไม่น้อยกว่า 3 กิโลเมตร 1.4) การศึกษาประวัติพื้นที่ก่อนว่าเคยปลูกพืชชนิดใดเป็นความไม่จำเป็น เพราะเสียเวลา 3.5) การใส่ปุ๋ยหมักเพื่อช่วยปรับโครงสร้างดินและให้ธาตุอาหารพืชเป็นสิ่งจำเป็น 4.3) การไถดินตากแดดอย่างน้อย 1-2 สัปดาห์ก่อนทำการเพาะปลูกไม่เกี่ยวข้องกับการกำจัดศัตรูพืช 5.2) ไม่จำเป็นต้องป้องกันผลิตผลจากเกษตรอินทรีย์ไม่ให้สัมผัสและปนเปื้อนวัสดุสังเคราะห์เคมีต้องห้าม ดังนี้	2. การจัดการฟาร์มเกษตรอินทรีย์(ไม่เป็นปัญหา)	

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน	ประเด็นปัญหา	ความต้องการพัฒนา
1. การคัดเลือกพื้นที่ผลิต เกษตรอินทรีย์		
1.2 คิดว่าพื้นที่เพาะปลูกไม่ จำเป็นต้องอยู่ห่างจาก แปลงปลูกพืชที่ใช้ สารเคมี เห็นด้วยมาก ที่สุดร้อยละ 25.50 และ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 12.50		
1.4 คิดว่าการศึกษาประวัติ พื้นที่ก่อนที่เคยปลูก พืชชนิดใดเป็นความไม่ จำเป็นเพราะเสียเวลา เห็นด้วยน้อยร้อยละ 25.00		
2. การจัดการฟาร์มเกษตร อินทรีย์ (ไม่เป็นปัญหา)		3. ทักษะคติของเกษตรกร ต่อการทำเกษตร อินทรีย์
3. การปรับปรุงบำรุงดิน	3. การปรับปรุงบำรุงดิน	เกษตรกรต้องการ การพัฒนาด้วยการสร้าง ทัศนคติที่ถูกต้องพร้อม ทั้งหลักการทำเกษตร อินทรีย์ที่ต้องดูแล เกษตรกร ด้วยการอบรม ดูงานและสร้างทักษะการ ปฏิบัติ ประเมินผลการ ปฏิบัติเป็นระยะต่อ กระบวนการผลิตเกษตร อินทรีย์
3.5 คิดว่าการใส่ปุ๋ยหมัก เพื่อช่วยปรับโครงสร้าง ดินและให้ธาตุอาหาร พืชเป็นสิ่งจำเป็น เห็น ด้วยน้อยที่สุดร้อยละ 12.50	3.5 คิดว่าการใส่ปุ๋ยหมัก เพื่อช่วยปรับโครงสร้าง ดินและให้ธาตุอาหาร พืชเป็นสิ่งจำเป็น เห็น ด้วยน้อยที่สุดร้อยละ 12.50	

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน	ประเด็นปัญหา	ความต้องการพัฒนา
4. การจัดการศัตรูพืช	4. การจัดการศัตรูพืช	
4.3 คิดว่าการไถดินตาก	4.3 คิดว่าการไถดินตาก	
แดดอย่างน้อย 1-2	แดดอย่างน้อย 1-2	
สัปดาห์ก่อนทำการ	สัปดาห์ก่อนทำการ	
เพาะปลูกไม่เกี่ยวข้อง	เพาะปลูกไม่เกี่ยวข้อง	
กับการกำจัดกา	กับการกำจัดกา	
ศัตรูพืชเห็นด้วยน้อย	ศัตรูพืชเห็นด้วยน้อย	
ร้อยละ 50.00 และ	ร้อยละ 50.00 และ	
เห็นด้วยน้อยที่สุดร้อยละ	เห็นด้วยน้อยที่สุดร้อยละ	
ละ 12.00	ละ 12.00	
5. การเก็บรักษาและการขนส่ง	5. การเก็บรักษาและการขนส่ง	
ผลิตผลและผลิตภัณฑ์	ผลิตผลและผลิตภัณฑ์	
เกษตรอินทรีย์	เกษตรอินทรีย์	
5.2 คิดว่าไม่จำเป็นต้อง	5.2 คิดว่าไม่จำเป็นต้อง	
ป้องกันผลิตผลจาก	ป้องกันผลิตผลจาก	
เกษตรอินทรีย์ไม่ให้	เกษตรอินทรีย์ไม่ให้	
สัมผัสและปนเปื้อนวัสดุ	สัมผัสและปนเปื้อนวัสดุ	
สังเคราะห์เคมีต้องห้าม	สังเคราะห์เคมีต้องห้าม	
เห็นด้วยน้อยร้อยละ	เห็นด้วยน้อยร้อยละ	
12.50 และ เห็นด้วย	12.50 และ เห็นด้วย	
น้อยที่สุดร้อยละ 62.50	น้อยที่สุดร้อยละ 62.50	

จากตาราง 7 พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มชมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง หมู่ที่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มผู้นำท้องถิ่น นายกองค์การบริหารตำบลตะลุง จำนวน 1 คน กำนันตำบลตะลุง จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 จำนวน 1 คน และตัวแทนผู้จำหน่ายผักเกษตรอินทรีย์ จำนวน 1 คน ผู้บริโภคผักเกษตรอินทรีย์ จำนวน 2 คน และนักวิชาการด้านการเกษตร ได้วิเคราะห์เนื้อหาแบบสร้างข้อสรุปตามกรอบแนวคิดการวิจัยมีรายละเอียดเสนอเป็นลำดับ จาก

การสัมภาษณ์ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ กลุ่มผู้นำท้องถิ่นไม่ได้มีส่วนในการสนับสนุนและให้ความรู้แก่กลุ่มชมพืชผักไร้สารบ้านวัดกำแพง ในการพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์มีเฉพาะนักวิชาการด้านการเกษตรคือ เกษตรตำบลได้แนะนำส่งเสริมจัดหาสารชีวภาพจำพวกจุลินทรีย์ และให้ความรู้แก่เกษตรกร เรียงลำดับตามประเด็น ดังนี้

1. การเลือกพื้นที่ผลิตเกษตรอินทรีย์ จากการสัมภาษณ์ พบว่า เกษตรตำบลได้ให้ความรู้แก่เกษตรกรดังกล่าวของเกษตรตำบลว่า “เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่รู้ว่าการปลูกพืชผักปลอดสารพิษ ที่เรียกว่าเกษตรอินทรีย์นั้นทำอย่างไรก็ต้องให้คำแนะนำเขา เช่น ให้ปลูกพืชใบหนาไว้ป้องกันสารเคมี ชุบน้ำเพื่อป้องกันน้ำเพื่อให้น้ำสะอาดและตรวจสอบสภาพดินว่ามีกรดมีด่างหรือไม่ เป็นต้น”

2. การจัดการฟาร์มเกษตรอินทรีย์ จากการสัมภาษณ์ พบว่า ในเรื่องการจัดการฟาร์มเกษตรอินทรีย์เกษตรตำบลได้ให้ความรู้แก่เกษตรกร ด้วยการแนะนำให้เกษตรกรปลูกกล้วยและมะพร้าวเพื่อป้องกันสารพิษจากภายนอก และจัดหาเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสมกับพืชที่จะใช้เพาะปลูก แนะนำเกษตรกรไม่ให้ใช้เมล็ดที่คลุกเคล้าสารเคมี

3. การปรับปรุงบำรุงดิน จากการสัมภาษณ์ พบว่า เกษตรตำบลได้ให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน ประกอบด้วย แนะนำให้เกษตรกรนำมูลสัตว์มาลงทิ้งไว้ในแปลงปลูกถั่วเขียว ให้ใช้น้ำหมักไปฉีดพ่นเพื่อย่อยสลายเศษหญ้า หรือฟาง

4. การจัดการศัตรูพืช จากการสัมภาษณ์ พบว่า เกษตรตำบลได้ให้ความรู้ส่งเสริมจัดหาสารชีวภาพจำพวกจุลินทรีย์ แก่เกษตรกรในเรื่องการจัดการศัตรูพืช ดังนี้ จัดหาเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราขาวคลุกเมล็ดพันธุ์ ไถยกร่องแล้วตากดินทิ้งไว้ ใช้ปูนขาวหว่านหรือโรยให้ทั่วแปลง นำสารสะเดามาแช่น้ำ แล้วนำไปฉีดพ่นให้ทั่วแปลง

5. การเก็บรักษาและการขนส่งผลิตผลและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จากการสัมภาษณ์ พบว่า ในเรื่องของการเก็บรักษาและการขนส่งผลิตผลและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์นั้น ให้เกษตรกรใส่ถุงมือและตะกร้า และเก็บแยกส่วนเฉพาะผลิตผลจากเกษตรอินทรีย์ และใช้วัสดุที่ย่อยสลายได้บรรจุผลผลิตเกษตรอินทรีย์